

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 20.000.—; pentru particulari Lei 5000.—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 3000.—; Abonament de sprijin Lei 50.000.—, în străinătate Lei 10.000.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. □ Lei: 200.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

SUMARUL: Adunarea generală ordinară a „Solidarității”. — Inaugurarea clădirii „Întreprinderilor Albina” din Cluj. — I. N. Bratu: Funcționarii particulari sibieni la răspântia timpurilor de azi. — Decret-lege.

Adunarea generală ordinară a „Solidarității”

Duminică, 30 Iunie 1946, s'a ținut la Cluj, în sala festivă a Camerei de Comerț și de Industrie, adunarea generală ordinară a „Solidarității”, sub președinția d-lui Dr. Aurel Vlad.

Acestei adunări generale i-a premers o conferință, ținută la 29 Iunie 1946 în localul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț din Cluj, la care au participat o mulțime de reprezentanți ai băncilor din Ardeal și Banat, grupate acestei asociații și foarte mulți simpatizanți.

La adunarea generală au fost prezenți d-nii:

Dr. Aurel Vlad, președinte, pentru „Ardeleana”, Orăștie;

Dr. Mihai Veliclu, vice-președinte și Marius Peculea, consilier pentru „Albina” din Sibiu;

Dr. Nerva Iercan, pentru Banca „Victoria”, Arad;

Dr. Octavian Sglimbea și Dr. Alex. Dragomir pentru Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, Cluj;

Leon Bancu pentru Banca „Aurora”, Năsăud;

Z. Cornea pentru Banca „Oășana”, Negrești;

D. Anderca pentru Banca „Maramureșana”, Sighet;

V. Bologa pentru Banca „Vlădeasa”, Huedin;

Gh. Maior pentru Banca „Mureșiana”, Reghin;

Ioan Negru pentru „Banca Trimișoarei”, Timișoara;

Dr. Al. Aciu pentru Banca „Silvania”, Șimleul Silvaniei;

Adrian Lazar pentru „Banca Agrară”, Cluj;

Sasu pentru „Banca Învățătorilor”, Cluj;

I. Mureșanu pentru Banca „Economul”, Cluj;

apoi domnii Dr. Victor Stanciu, profesor universitar; Henegariu, primprocuratorul Camerei de Comerț și Industrie din Cluj; Valeriu Ghircioașu, directorul Băncii „Albina” suc. Cluj; Victor Pop; Dr. Ioan Morariu; Gh. Morariu; Dr. Vasile Simu; Sever Pop; Dr. Ioan Orăștean; Dr. Virgil Seridon, etc. etc.

Celelalte bănci au fost reprezentate prin procură.

Președintele bineventează întreaga asistență și constatând că publicarea

convocării adunării generale s'a făcut conf. art. 39 din statute, că dispozițiunile art. 41 sunt îndeplinite, declară deschisă adunarea generală, numind secretar pe d-l Dr. Virgil Scridon, iar pe d-nii Victor Pop și Dr. Ioan Morariu, verificatori ai procesului verbal.

Înainte de a trece la ordinea de zi, Președintele amintește că primind vestea morții d-lui Petre Drăghiei, fost mulți ani președinte al „Solidarității” și director al Revistei Economice, cere ca adunarea în semn de recunoștință și pioasă amintire să se ridice păstrând un minut de tăcere.

Trecându-se la ordinea de zi, d-l Dr. Mihai Veliciu, vicepreședintele Asociației, citește următoarea dare de seamă a Consiliului de administrație pe anii 1944—1945:

Onorată adunare generală!

După 8 ani (ultima adunare generală ținută în Cluj a fost la 3 Aprilie 1938) avem deosebita fericire de a ne putea revedea în aceeași sală simpatică din Palatul Camerei de Comerț și de Industrie din Cluj, care ne-a găzduit de atâtea ori în sbruciumata noastră existență din ultimele două decenii, mulțumită vitalității milenare a poporului român și a spiritului său de jertfă, adusă prin contribuția de sânge a ostașului român de sub înțeleapta conducere a Maiestății Sale Regelui Mihai I. Aceiași mulțumire și recunoștință se îndreaptă și față de viteaza oștire sovietică de sub conducerea marelui generalissim Stalin. De asemenea manifestăm recunoștința noastră și față de ceilalți mari și vechi aliați firești ai neamului și țării românești: Franța, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.

Mai presus de toate însă, la temelia restituirii drepturilor neamului românesc asupra acestor plaiuri este justiția, care mai curând sau mai târziu învinge întotdeauna. Drept aceea convingerea noastră — și în acea scurtă epocă de nedreptate — a fost — așa după cum ne-am exprimat prin graiul Președintelui nostru la Adunarea generală, ținută la 3 Noembrie 1940 la Timișoara — „că situația creiată fraților noștri și instituțiilor

șiunilor bancare românești este vremelnică și va fi de scurtă durată”.

În raportul către Adunarea generală ținută în Sibiu la 30 Ianuarie 1944 am repetat „convingerea fermă că situația politică creiată prin arbitrajul dela Viena este mai mult decât efemeră” și că „problema băncilor noastre din Nordul Transilvaniei se va rezolva dela sine...”

Dacă această situație a încetat deodată cu alungarea trupelor de ocupație, nu au dispărut însă efectele situațiunei precare creiată băncilor noastre în timpul celor 4 ani de ocupație străină.

Astfel preocuparea permanentă și aproape exclusivă a conducerii asociațiunii Dvs. a fost și a rămas în parte principală și de prezent, problema refacerii creditului în regiunea Nordului Transilvaniei.

De sigur „Solidaritatea” propriu zis, nu a putut activa în acea regiune în timpul ocupațiunei străine. Totuși, după cum vă este bine cunoscut, băncile noastre de aici, au avut un Comitet inter-bancar compus din domnii:

Dr. Emil Hațieganu, președinte;

Valeriu Ghircotașiu, directorul Băncii „Albina”;

Aurel Bozac, directorul Băncii Centrale;

Iacob Moldovan, directorul Băncii Românești;

Ioan Buzea, directorul Federalei Plugarului.

Aici este cazul să amintim cu deosebită satisfacțiune solidarizarea integrală cu băncile noastre a celei mai mari instituțiuni de credit din țara noastră, Banca Românească din București. Această bancă a fost alături de micile noastre bănci, nu numai prin manifestările ei, dar și prin fapte concrete. Propunem să exprimăm atât conducerii ei centrale, cât și a sucursalelor ei din această regiune, mulțumirea noastră.

Dar putem afirma că solidaritatea românească a fost din partea tuturor factorilor competenți, în frunte și în primul rând Banca Națională a României.

Din primul moment Banca Națională a României a înțeles să dea tot concursul pentru salvagardarea nu a intereselor

băncilor noastre, ci a populației românești din Ardealul rămas sub ocupație străină. Ca urmare întreg portofoliul de reescont ce avea Banca Națională a României la 30 August 1940 a putut fi răscumpărat de Banca Românească, „Albina”, Banca Centrală și Victoria. Nu mai are interes, decât cel mult istoric, lupta ce a trebuit să ducă aceste bănci cu Banca Națională Maghiară pentru păstrarea în portofoliul lor a acestor polițe și prin aceasta a scuti populația românească de distrugerea ei materială sigură.

Asigurăm Banca Națională a României, conducerea ei, respective pe toți reprezentanții acestei conduceri din timpul dela 30 August 1940 și până azi, de adâncă noastră recunoștință pentru tot binele ce au făcut economiei românești de pe aceste plaiuri.

Cu toată activitatea destul de intensă a Băncilor din Nordul Transilvaniei, care activitate însă a avut un caracter necomercial altruist de ajutorarea elementului românesc nedreptățit prin diverse măsuri de ordin administrativ judiciar fiscal, acte ale fostelor autorități ocupante, precum și din cauza unor fapte de războiu — pentru că întreaga această regiune a fost teatru de războiu, — aceste bănci au rămas mult anemiate. În interesul economiei naționale sunt a se lua măsuri adecuate pentru redresarea vieții bancare românești.

Aceste măsuri au două aspecte:

1. Reorganizarea sistemului bancar;
2. Înțărirea materială a acestui organism bancar.

Rezolvarea ambelor aspecte ale problemei depinde în primul rând de înțelegerea conducătorilor vieții bancare locale.

Anemierea rețelei bancare din Nordul Transilvaniei are o cauză mai veche: conversiunea. Se impune înțărirea organismului bancar prin fuzionarea și instituirea de bănci solide pe județe sau pe anumite regiuni cu caracter propriu economic. În privința aceasta „Solidaritatea” nu poate decât să dea sfatul ei și să încurajeze orice inițiativă în acest sens.

Consiliul asociației Dv. în colaborare cu unii conducători ai băncilor prezenți în ultima ședință a Consiliului a

hotărât să examineze problema reorganizării prin o comisiune, care va face propuneri concrete.

„Solidaritatea” prin memoriile din 15 Mai 1945 și din 26 Ianuarie 1946, acest din urmă întocmit de conducătorii băncilor din Cluj, însușit de conducătorii asociației Dv. au cerut concursul B. N. R. pentru a ajuta băncile române din Nordul Transilvaniei în vederea acoperirii fie și numai în parte a pierderilor suferite în timpul și din cauza ocupației haine.

* * *

În urma reintroducerii Imperiului Român asupra Nordului Transilvaniei s’au ivit o serie de probleme de drept, stăruindu-se din partea Asociației noastre pentru rezolvarea lor. Astfel:

a) Memoriul din 3 Noembrie 1944 către înaltul Comisar al Ardealului de Nord cu privire la situația foilor funduare evacuate de autoritățile maghiare ocupante;

b) Memoriul din 30 Noembrie 1944 către același înalt Comisar pentru suspendarea prescripțiilor cambiale a polițelor semnate de persoane care au avut apartenența înainte de 30 August 1940 în Nordul Transilvaniei;

c) Memoriul către Ministerul Justiției, înregistrat sub Nr. 99.854 din 21 VII. 1945 și către Consiliul Superior Bancar înregistrat sub Nr. 1676 din 21 VII. 1945 cu privire la efectele legii Nr. 260, publicată în Monitorul Oficial Nr. 78 din 4 IV. 1945 prin care s’a extins legislația română și în Nordul Transilvaniei. Acest memoriu a fost repetat către Ministerul Justiției prin adresa Asociației din 20 XII. 1945.

În memoriul din 21 Iulie 1945 s’au arătat toate nepotrivirile cauzate de extinderea legislației ca de exemplu: registrul bancar, acțiunile ca formă și text, cenzori experți contabili, etc. etc.

În memoriul din 20 Decembrie 1945 am stăruit pentru răspuns cât și pentru menținerea în vigoare a Statutelor Societăților Anonime în forma în care se găseau la 30 August 1940, considerând de neavenite modificările impuse și aduse sub ocupație străină;

d) Memoriul din 6 Decembrie 1945 înregistrat la Ministerul Justiției sub Nr. 179.492 din 20 XII 1945 privitor la nominalizarea acțiunilor la purtător.

Cu excepția memoriului de sub a) toate celelalte nu numai că nu au primit nicio rezolvare, nu au fost învrednicite de niciun răspuns. Am căutat să înlocuim această nepăsare a autorităților în drept prin sfaturi mai mult sau mai puțin reușite, ori de câte ori am fost întrebați de o bancă membră a Asociației noastre ;

e) Memoriul către Ministerul de Finanțe datat la 22 Mai 1945 cu privire la transformarea creanțelor din Pengő în valuta națională Lei. Ministerul de Finanțe, Direcțiunea Generală a Mișcării Fondurilor ne-a răspuns prin adresa sa Nr. 128.551 din 2 Iunie 1945, iar problema a fost rezolvată prin legea Nr. 530, publicată în Monitorul Oficial Nr. 150 din 11 VII. 1945 ;

f) Acțiunea conducerii Asociației Dv. a avut un real succes în problema unificării Legii pentru autentificarea actelor. În privința aceasta s'au înaintat mai multe memorii încă în anul 1943, amintite în raportul nostru din 30 Ianuarie 1944, apoi memoriile din 24 II. 1944 și 17 V. 1944. Ca urmare a acestei acțiuni, din Comisiunea de pregătirea Legii au făcut parte și reprezentanții Asociațiunii noastre în persoana d-lor : Dr. Mihai Veliciu, vicepreședintele Asociației și Dr. Alexandru Dragomir, director la Banca Centrală din Cluj. Lucrarea acestei comisiuni a devenit Legea autentificării actelor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 152 din 3 Iulie 1944. Ținem să exprimăm și cu această ocaziune mulțumirile noastre D-lui Dr. Simion Cheșianu, Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție și Președintele acestei Comisiuni, care a avut toată înțelegerea pentru justele propuneri făcute de reprezentanții Asociațiunii noastre.

Am ținut să Vă arătăm numai acțiunile mai principale întreprinse de conducerea Asociației. Biroul a stat la dispoziție pentru fiecare bancă în parte, care i s'a adresat, cu mijloacele ce i-au fost în putință pentru a servi respectiva bancă. În Revista Economică, băncile au fost ținute la curent cu multiplele formalități ce reclamă regimul legal bancar. În special în urma extinderii legislației românești s'au făcut recomandări cu privire la actele de împrumut. S'au publicat

chiar modele de acte de împrumut, etc. etc. Fără îndoială o muncă modestă, dar metodică și care de sigur este de mare interes în deosebi pentru băncile mai mici care nu-și pot organiza un serviciu de Confencios.

Onorată adunare generală !

Nu putem încheia raportul asupra activității Consiliului în perioada aceasta de peste 2 ani, fără a vă arăta că Asociația noastră în acest timp a suferit pierderi mari. Astfel la data de 25 Octombrie 1945 ne-a părăsit pentru totdeauna acela care a fost Constantin Popp, redactorul și apoi directorul „Revistei Economice“, Consilierul și Vicepreședintele Asociației noastre. Personalitatea dispărutului este prea bine cunoscută de toți bancherii noștri din ultimul jumătate de secol. Constantin Popp este prototipul bancherului român ardelean, care înțelege banca ca o activitate desinteresată în interesul și pentru propășirea Națiunii Românești.

Al doilea care ne-a părăsit este Eugen Dancu, decedat la 18 Martie 1946. Pe vremuri fost director de sucursală a Băncii „Albina“, iar în ultimii ani funcționar superior în Centrală, a fost redactor intern al „Revistei Economice“, depunând de multeori o muncă istovitoare pentru apariția organului nostru oficial.

Ambilor le vom păstra o pioasă amintire, activitatea lor în sânul Asociației noastre, fiind înscrisă cu litere de aur. Dumnezeu să-i odihnească în pace.

Onorată adunare generală !

În cele ce urmează avem onoarea a vă prezenta raportul despre gestiunea Asociației pe anii 1944 și 1945, cu rugămintea să binevoiți a da descărcarea cuvenită atât Consiliului de administrație, cât și Consiliului de cenzori.

Citind aceste bilanțuri puteți observa că am căutat să menținem un echilibru între venite și cheltuieli egaland și pierderea reportată din anii precedenți de Lei 134.290.— și rămânând la finea anului 1945 un excedent de Lei 196.600.—

Totodată prezentăm următorul proiect de buget pentru anul 1946:

Venituri:	Lei
Excedent transpus	196.000.—
Abonamente	300.000.—
Insertiuni	500.000.—
Cotizații dela membri în urma majorării taxelor în baza hotărârii Cons. de ad-ție din 21 II. 1946	2.500.000.—
Diverse — dobânzi, etc.	104.000.—
Total:	3.600.000.—

Cheltuieli:	Lei
Cheltuieli generale — porto, deplasări	200.000.—
Salare 4 angaj. a 10.000 lunar	480.000.—
Idem dela 1— 5 milioane dela	Lei 3.000.— la Lei 60.000.—
” ” 5— 10 ” ” ”	4.000.— ” ” 80.000.—
” ” 10— 50 ” ” ”	5.000.— ” ” 100.000.—
” ” 50—100 ” ” ”	6.000.— ” ” 120.000.—
” peste 100 ” ” ”	200.000.—

De asemenea s'a majorat și taxa progresivă dela 3‰ la 1‰ ce se va calcula tot după capitalul social.

În schimb băncile membre vor avea următoarele avantaje:

a) Abonamentul gratuit la „Revista Economică”, care azi costă Lei 20.000.—

b) Publicarea gratuită a bilanțului pe una pagină în „Revista Economică”, care astăzi costă Lei 80.000.—

Onorată adunare generală, vă rugăm să luați act de acest raport.

* *

După citire, d-l Dr. Nerva Iercan, propune ca chiar din această adunare generală să se exprime față de Banca Națională a României, întreaga grațitudine și mulțumire pentru sprijinul de totdeauna acordat băncilor din Ardeal.

Domnia Sa, prin cuvinte adânc simțite relevă meritele Consiliului interbancar, care a funcționat la Cluj în anii de ocupație străină și care, se poate caracteriza că a fost locuitorul „Solidarității” îndrumătorul și apărătorul intereselor bancare și naționale românești din Nordul Transilvaniei. Arată că în acești 4 ani din Nordul Transilvaniei au dispărut întreaga administrație românească,

Cheltuieli de redacție „Revista Economică”	200.000.—
Cheltuieli tipărirea „Revistei Economice” 25 numere à 60.000.—	1.500.000.—
Impozite	100.000.—
Diverse — neprevăzute	1.120.000.—
Total:	3.600.000.—

Pentru echilibrarea bugetului propus vă rugăm să binevoiți a ratifica hotărârea Consiliului de administrație adusă în ședința sa ținută în ziua de 21 Februarie 1946, referitoare la majorarea taxelor de membru, care s'au fixat după cum urmează:

Taxa fundamentală s'a majorat de 20 ori și anume la un capital social până la 1 Milion dela Lei 2000 la Lei 40.000.

școala și din multe părți chiar și biserica — fiind alungată — nu au dispărut însă și nu și-au părăsit locurile, instituțiunile bancare, care au rămas, ținând sus steagul și încrederea în vitalitatea neamului. Aceasta dovedește că instituțiunile noastre bancare nu sunt asociații de capitaluri, sau cămătări, ci sunt păstrătorii și chivernisitorii modestelor economii ale tuturor păturilor sociale românești.

Propune ca tot din această adunare generală să se aducă mulțumiri domnilor:

Dr. Emil Hațieganu, președintele Comitetului interbancar ad-hoc;

Valeriu Ghircioașiu, directorul Băncii „Albina” sucursala Cluj;

Iacob Moldovan, directorul Băncii Românești sucursala Cluj;

Aurel Bozac, directorul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț Cluj, și

Ioan Buzea, director la Federala Plugarul, Cluj, membrii în Comitet, pentru toată activitatea d-lor depusă desinteresat în ogorul economiei românești din Nordul Transilvaniei în cei 4 ani de ocupație; când cu riscul vieții și libertății lor, au rămas și au apărat averile și bunurile românești.

Ceea ce i-a ținut aici nu au fost interesele materiale, ci sufletul lor gata de jertfe.

Adunarea a luat cu plăcere cunoștință de expunerea Dlui Dr. Iercan, aducând mulțumiri tuturor membrilor Consiliului interbancar din anii 1940—44.

După ce adunarea a primit în întregime raportul Consiliului de administrație, d-l Dr. M. Deliciu citește raportul Consiliului de censored pe anii 1944 și 1945, care se primește.

Tot d-l Dr. Mihai Deliciu citește și bugetul asociației pe anul 1946.

Ca observații la buget d-l Valeriu Ghircoiașu constată că este prea mic întru cât acesta nu va putea suporta cheltuielile unei reviste de specialitate — Revista Economică, organ oficial al asociației — și difuzarea diferitelor îndrumări

către băncile asociației. Cere ca bugetul să se ia sub o nouă cercetare și stăruie ca activitatea de viitor a asociației să fie mai activă, ceea ce de sigur nu se va putea face cu bugetul prevăzut.

La propunerea d-lui V. Ghircoiașu se asociază și d-l Leon Bancu, directorul băncii „Aurora“ din Năsăud, care arată că „Solidaritatea“ trebuia să fie nu numai asociația pentru apărarea intereselor bancare, ci ea trebuie să devină și o îndrumătoare a acestora pe toate terenurile. Cere ca biroul asociației, fie prin Revista Economică, fie pe altă cale, să țină la curent băncile cu toate legiurile respective, cu toate ordonanțele fiscale sau de altă natură, care interesează băncile, deoarece băncilor din provincie nu le este dată posibilitatea de a putea fi la curent cu ele.

Inaugurarea clădirii „Intrepozitelor Albina“ din Cluj.

După cum se știe clădirile „Intrepozitelor Albina“ din Cluj au fost grav avariate în urma bombardamentului aerian din 2 Iunie 1944, distrugându-se aproape în întregime etajul II și o parte din etajul I. Conducerea acestei societăți, cu sprijinul efectiv și la directivele Băncii „Albina“ din Sibiu, a început reconstruirea clădirilor distruse imediat ce au fost alungate trupele de ocupație din Cluj.

Este prima și până azi împreună cu palatul Telefoanelor unica clădire mai importantă din Cluj, reconstruită după distrugerile cauzate de războiu.

În ziua de Sf. Petru și Pavel a avut loc sfințirea localului în prezența: I. P. S. S. Episcopii Nicolae Colan și Dr. Iuliu Hossu ai Clujului, a d-lui Dr. Aurel Vlad, fost ministru președintele „Solidarității“ asociațiunea băncilor românești din Transilvania. Au mai fost prezenți reprezentanții autorităților d-nii: Gheorghe Crăciun, chestorul poliției, Nicolae Grecu, administrator financiar principal, I. Pop, administrator financiar și Dr. Cornel Henegar, secretar general al Camerei de Comerț.

În publicul numeros am remarcat de d-nii: Ioan Albu, directorul Băncii Naționale a Ro-

mâniei Cluj, Dr. Nerva Iercan, directorul general al Băncii „Victoria“ Arad, Iacob Moldovan, directorul Băncii Românești, sucursala Cluj, Dr. Sglimbea, directorul executiv al Băncii Centrale Cluj, Dr. Alexandru Dragomir, director la Banca Centrală Cluj. Z. Cornea, directorul Băncii „Oășiana“ Negrești, V. Bologa, directorul Băncii „Vlădeasa“ Huedin, G. Maier, directorul Băncii „Mureșana“ Reghin, Dr. Leon Bancu, directorul Băncii „Aurora“ Năsăud, Victor Pop, director la Banca Centrală Cluj, Aurel Bozac, director la Banca Centrală Cluj, Dr. Liviu Telia, Dr. Vasile Tarța, directorul general al Băncii Agrare Cluj, Adrian Lazăr, director la Banca Agrară Cluj, Prof. Liviu Lazăr, Prof. Speranță Th., Prof. Petrescu-Ercea, Stanu, șeful gării Cluj, Prof. Victor Stanciu, președintele Consiliului de administrație al „Intrepozitelor Albina“, Prof. Mihail Șerban, administrator la Banca „Albina“, Dr. Mihaiu Veliciu, directorul general al Băncii „Albina“, Marius Peculea, directorul executiv al Băncii „Albina“, Valeriu Ghircoiaș, directorul Băncii „Albina“ sucursala Cluj, Dr. Virgil Scridon, subdirectorul Băncii „Albina“ sucursala Cluj, Nicolae Opreșiu, directorul „Intrepozitelor Albina“, Dr. Iosif Sebestyen, Ing.

Rudolf Sebestyen, Samuil Adler, Sigismund Adler, Coloman Fischer, directorul general al societății Aquila Română Cluj, Vonica, comerciant, Virgil Bălosu, președintele Sfatului Negustoresc, funcționarii Băncii „Albina“ Cluj și ai „Intrepozitelor Albina“ etc., precum și d-nele: Prof. Dr. Stanciu, Valeria Ghircoiaș, Sabina Peculea, Elena Dr. Tolciu, Maria Dr. Telia, Sabina N. Oprișiu, etc.

Solemnitatea sfințirii clădirii a fost celebrată de părintele protopop Simion Curea și de părintele Dr. Vasile Aștileanu. Răspunsurile au fost date de corul bisericii Sf. Nicolae, condus de dirijorul Alexandru Teognoste.

După terminarea slujbei religioase d-l Prof. Victor Stanciu, președintele Consiliului de Administrație al „Intrepozitelor Albina“ a ținut următoarea cuvântare:

*Prea Sfințiți Părinți,
Onorați reprezentanți ai autorităților,
Doamnelor și Domnilor,*

„Stropii de apă sfințită ce ni i-a dat sfeștania săvârșită, mulcomește focul din care se renaște instituția noastră după doi ani de repaos forțat. Refăcute cu mari jertfe, după bombardamentul din 2 Iunie 1944, „Intrepozitele Albina“ reîncep de acum activitatea întreprinsă.

Mulțumim încântați de Inalta cinste ce ne-au făcut P. S. Lor și reprezentanții autorităților, mulțumim tuturor onorațiilor noștri oaspeți, care au binevoit să asculte chemarea noastră și să ne onoreze la acest început de activitate, ce o depune Soc. Intrepozitele „Albina“ în folosul obștei și al economiei naționale.

Refacerea instituției noastre este dovada vredniciei românești și a fermei hotărâri de a ocupa în economia țării noastre locul ce ni se cuvine. Trebuie să vindicăm lacunele ce ni le-a lăsat tratamentul mașter al trecutului. Popor sărăcit, înlăturat dela toate beneficiile de care se bucură o societate evoluată în primele luni ale libertății sale, neamul nostru a pornit să-și recucerească ce era al său, în toate domeniile vieții naționale.

Când se va scrie și analiza creațiile generației din anii 1918—1922, se va vedea ce operă uriașă s'a făcut, când în curs de câțiva ani s'au vindecat rănilor, s'au reparat negli-

jențele, s'au refăcut nedreptățile. În curs de câțiva ani românismul de aici, după 1918, și-a creat o administrație și justiție românească, a înființat 104 școli secundare noi, 1 universitate, 1 școală politehnică, 4 academii și mii de școli primare.

În domeniul economic dușmanii noștri ne credeau mult inferiori fiindcă, își spuneau ei, singură însufleșirea și dorința nu sunt suficiente să schimbe o situație de inferioritate. Micul capital de care dispunea neamul nostru, robul eliberat, era prea mic ca să ia asupra sa marele rol ce-i revenea de drept prin sfărâmarea lanțurilor. S'au înființat câteva bănci, care au încercat să românezeze industria și comerțul. Era prea mică transfuzia de sânge ce se făcea, ca să poată face completă circulația economiei naționale corespunzătoare nouilor cerințe. Dar nu lipseau numai capitalurile, lipseau și specialiștii. Via era mare și muncitorii pușini, pușini dar curajoși și gata să facă imposibilitățile posibile și visurile realități.

În acești ani de fermentare generală, Institutul de credit și economii „Albina“ din Sibiu și-a așezat un nou roiu în capitala străină a Ardealului înstrăinat, a înființ o sucursală, dându-i pe lângă prestigiul moral de care s'a bucurat „Albina“ din Sibiu în toată vremea în cercurile cele mai variate și depărtate, dându-i un capital destul de modest, i-a dat totodată ce a avut mai bun: o matcă tânără, pe tânărul director Marius Peculea, actualul director executiv al Centralei din Sibiu. În 2 camere modeste s'a început activitatea noului roiu a sucursalei „Albina“ în Cluj.

În timp ce băncile nou create s'au avântat în mărețe cuceriri industriale, — era atât de mult de făcut atunci, — cea mai veche, cea mai chemată să ia conducerea, banca cu cei mai mulți specialiști și cu cel mai frumos trecut, care oferea cea mai deplină garanție tuturor, nu a creat nicio industrie, nicio participație în marile concerne industriale. „Albina“ a rămas institut de credit și economii, așa cum s'a scris dela început în statutele ei. A dat credite întreprinderilor particulare și a administrat economiile obștei românești.

În anii grei ai războiului economic ce a urmat războiului mondial, când băncile finanțatoare ale propriilor lor industrii, luptau cu greutate, s'a văzut cât de bine a cunoscut conducerea „Albinei“ nevoile vremurilor și posibilitățile, ocrotind fără riscuri capitalul strâns din micile economii ale poporului abia eliberat din lanțurile sărăciei și sclăviei.

Capitalurile noastre atunci încă nu erau suficiente să hrănească mijloacele de producție, dar ele puteau și trebuiau să desvolte comerțul, prin care să pregătească desfacerea produselor industriale, căci comerțul este și trebuie să fie înaintemergătorul industriei. Ceea ce nu a făcut nicio altă bancă, a făcut „Albina“ prin înființarea societății „Albina Intrepozite“, care avea ca scop: promovarea comerțului engros în țară și străinătate, precum și înființarea de magazine publice și întrepozite vamale libere.

Când se va scrie istoria „Intrepozitelor Albina“, se va putea începe cu cuvintele Evangheliei „...la început a fost ideea conducătorilor băncii „Albina“ de a veni în ajutorul comerțului transilvănean. Aceasta a fost hotărârea băncii, pentru că era hotărârea lor bine chibzuită,

Criza în lume nu este o criză a producției și nici chiar a mijloacelor de producție, cât mai ales a mijloacelor de desfacere. Chiar la noi în țară avem multe produse necesare unui standard de viață ridicat, am putea produce și mai multe, dacă ele ar putea fi oferite până în cele mai tănuite plaiuri ale pământului românesc, dar nimeni nu le oferă și prea puțini ușurează desfacerea lor, nimeni nu se îngrijește de progresul comerțului românesc. Fără cerere, oferta nu poate fi decât mică, și dacă lipsește și aceasta mică ofertă, producția se inneacă în propria ei masă. Un standard de viață mai ridicat, o ridicare economică a populației noastre va putea fi accelerată prin oferta cinstită a produselor pe cari le avem, pe cari le putem avea prin comerț.

Conducătorii Băncii „Albina“ de acum un sfert de veac știau acest lucru și în loc să se avânte în industrii imobilizatoare ale micilor capitaluri, surzi la criticile ușurate, ce se aduceau „anchilozării“ în „vechile“ concepții economice, au rămas neclintii în calea lor de păstrători și chivernisitori ai micilor economii naționale, iar pentru cerințele vremurilor noi și libere, au hotărât că primul pas ce trebuie să-l facă, este săltarea comerțului românesc și au înființat în Cluj, în anul 1920 societatea noastră: „Intrepozitele Albina“, cu un capital inițial de 3.000.000 lei. Primii fondatori erau însăși Banca „Albina“ din Sibiu, președintele Consiliului de administrație al Băncii „Albina“: Dr. Ilie Beu; membru în acest Consiliu: Prof. univ. Dr. I. Lupaș; director executiv al Băncii „Albina“ din aceea vreme; Constantin Popp; un mare proprietar de case din Cluj: David Sebestyén; un mare

comerciant din Cluj: Bela Blau și directorul filialei „Albina“ din Cluj: d-l Marius Peculea. Banca „Albina“ a păstrat 60% din capitalul semnat.

În mobilitatea împrejurărilor după primul războiu mondial, cu variația de legislații în diferitele regimuri ale țării întregite, cu o relativă siguranță a transporturilor, — nici CFR. nu lua nicio garanție pentru mărfurile ce-i erau încredințate — cu lipsa de pregătire comercială a lumii dela noi, cu suficiența ce a cuprins societatea românească eliberată, toți crezându-se buni și potriviți pentru toate, când toți alergau după alte și alte mirajuri ale zilelor întâiei libertăți, era greu să înjghebezi o societate comercială în care capabilitatea dublată de stăruință și perseverență să se mulțumească cu mijloacele modeste ce le putea pune la îndemână o societate comercială începătoare. Această minune a putut-o face pleiada de economiști din jurul băncii „Albina“. Luptând cu toate împotrivirile, conducătorii întreprinderii au urmărit cu stăruință și îndârjire săltarea comerțului românesc, au forțat vitregiile vremurilor, au clădit, au întregit instalațiile, au reparat și modificat convenții, dând noi forme juridice înțelegerilor cu mușterii, au format comercianți, selecționându-i din forțe tinere și oneste și însuflețite dar fără tradiții comerciale, au făcut noi emisiuni de capital în care Banca „Albina“ a semnat întreaga emisiune a acțiunilor cu o prea mică rentabilitate, conștienți fiind că prin cimentarea noilor capitaluri în fundamentul instituției se salvează o idee. Au salvat ideea și au biruit greutățile.

Popasul zilei de astăzi este serbarea acestei biruințe.

Granița dela Feleac, nu a putut distruge societatea noastră. Chiar și bombardamentul nimicitor din 2 Iunie 1944 a răvășit numai pietrele clădirii, a distrus numai instalațiile societății noastre, nu a nimicit însă dorința noastră de a salva ideea comerțului românesc. Clădirile noastre, prin noi jertfe au renăscut din cenușa războiului mai frumoase, mai trainice, mai adaptate scopurilor. Grație Proniei cerești, care a ținut în deplină sănătate și a înaintat în posturi de răspundere pe înființătorii societății noastre; norocului ce l-am avut ca directorul general al Băncii „Albina“ să fie omul călit în spiritul legilor d-l Dr. Mihai Veliciu, care nu numai a sprijinit din toate puterile societatea noastră, ci a stăruit ca ideea pusă la temelie Intrepozitelor să fie realizată și la alte succursale ale Băncii „Albina“; dar totodată

grație echipei schimbate dela conducerea sucursalei „Albina“ din Cluj, echipă schimbată și totuși veche dela începutul sucursalei, crescută cu activitatea Intrepozitelor noastre; și grație ajutorului B. N. R. și al „Federației pentru Sprijinirea Sinistraților“, am putut reface în scurt timp clădirile dărâmate de războiu. Echipa refacerii instituției noastre ar putea spune că la această mânăstire a economie naționale, meșterul Manole s'a zidit pe sine însuși în temelile clădirilor noastre. D-l director Valeriu Ghircoiaș și Dr. Virgil Scridon, directorul „Intrepozitelor Albina“ Nicolae Oprișiu și funcționarii lui n'au cruțat nicio oboseală să refacă, îndată după dezastru, fagurii de piatră ai coșniței răsturnate și au înfăptuit minunea completei restaurări cu suma relativ modestă, 150 de milioane, a celei mai mari clădiri restaurate în Clujul bombardat.

Pe toți care ne-au ajutat îi asigurăm, că ideea mare pe care au salvat-o va fi dedicată binelui obștesc, pentru care a fost înființată societatea noastră.

Asigurăm oficialitatea, care a onorat cu prezența sa serbarea noastră, că suntem înțelegători ai vremurilor mari pe care le trăim și vrem ca toată activitatea noastră să fie în folosul mulțimei pentru a cărei ridicare s'au pus bazele, „Intrepozitelor Albina“ și o rugăm ca și în viitor să ne dea ocrotirea de care ne-am bucurat și în trecut.

Având posibilitățile ce ni le dau instalațiile noastre de înmagazinare, a celor mai variate mărfuri în condițiuni optime, având încrederea obștei comercianților cu care am lucrat în trecut, controlul și garanțiile ce ni le dă cea mai veche și mai temeinică bancă din Transilvania, vechiul „Institut de credit și de economii „Albina“ din Sibiu și sucursala ei din Cluj, oferim marilor producători de mărfuri cele mai bune și serioase condițiuni de înmagazinare, desfacere și asigurare a produselor lor.

Sperăm ca în curând să se redeschidă traficul de mărfuri cu țările aliate, îndeosebi cu vecinii noștri mari producători cu nesfârșite surse, ca societatea noastră să poată oferi lumii comercianților produsele străine industriale în cele mai favorabile condițiuni.

Domnule director general,

Domnule director executiv,

În aceste momente solemne ne gândim cu reținută emoție la anii ce s'au scurs dela

înființarea Intrepozitelor, ne amintim de ședințele de îndrumare și control, ce le-ați ținut la sediul societății noastre, ședințe ce se continuau până târziu ca să sfârșească în conveniri de plăcută și înțeleaptă destindere. Lipsesc dela această serbare a noastră președintele Consiliului, d-l Dr. Ilie Beu și consilierul și controlorul activității noastre d-l director Ion Vătășianu. Vă rugăm să le transmiteți omagiul nostru și sentimentele de recunoștință pentru tot ce au făcut în cursul primului sfert de veac al societății noastre. Vă rugăm să le comunicați promisiunea ce vă facem că vom veghea ca opera aceasta durată din tenacitate, înțelegere și jertfire, să prospere în concepția ei originală, ca ea să fie și în viitor muncă și pricepere în folosul obștei“.

La masă d-l Marius Peculea a tostat pentru M. S. Regele, mulțumind I. P. S. S. Episcopi și reprezentanților autorităților pentru participarea lor la această serbare a muncii românești.

Au mai tostat pentru prosperarea instituției d-nii Virgil Bălosu în numele Sfatului Negustoresc, care a evidențiat rolul preponderent în vieața economică românească a Clujului a d-lui director Valeriu Ghircoiaș. Dr. Sebestyen unul dintre inițiatorii Intrepozitelor, d-l Vonica în numele comercianților și un reprezentant al reuniunilor de meseriași și comercianți români.

P. S. S. Episcopul Dr. Iuliu Hossu, urând „Intrepozitelor Albina“ prosperitate și succes pentru binele comerțului românesc, a anunțat asistenței că P. S. S. Episcopul Nicolae Colan, a fost sărbătorit înainte de masă cu prilejul aniversării instalării P. S. Sale pe scaunul de vladicie. Asistența în picioare a ovaționat pe înaltul arhieru. Adânc impresionat P. S. S. Nicolae Colan, a mulțumit tuturor pentru manifestarea de simpatie, apoi cei doi arhierii s'au îmbrățișat în aplauzele mulțimii.

Seria cuvântărilor a încheiat-o d-l Dr. Mihai Veliciu, stăruind asupra vitalității națiunii românești și aducând elogiul populației românești din Nordul Transilvaniei pentru atitudinea ei din timpul ocupației străine.

Serbarea dela „Intrepozitele Albina“ a continuat până târziu într'o atmosferă amicală. La reușita serbării a contribuit mult corul Bisericii Sf. Nicolae, care a delectat asistența cu frumoase cântece populare românești.

Funcționarii particulari sibieni la răspântia timpurilor de azi

(Urmare).

Ideea sindicală, care azi dă puțința muncitorilor de tot felul din țara noastră de a se cunoaște și de a conflua în armonie, tot ea va înlesni ca muncitorimea din toate țările lumii, să se cunoască și să conlucreze spre binele întregii omeniri. Această idee sindicală, limitată la cadrul restrâns al unei singure țări, ar realiza prea puțin. Nu-i tot același lucru, când această idee stă la baza acțiunii întregii muncitorimi din toate statele lumii. Mișcarea sindicală, care va avea deci un caracter mondial, va fi cea mai impunătoare forță și ca număr și ca putere de creare din câte a cunoscut omenirea.

Se va lupta pe cale pașnică pentru adevăr, dreptate și umanitarism. Demn de reținut va fi și faptul, că tot ce se va face și realiza de mișcarea sindicală de pretutindeni, va fi pe plan unitar.

Importanța sindicatelor în viața statelor, este recunoscută de toate guvernele țărilor, fără deosebire de partidele politice care le compun. În țara noastră atât ideea, cât și viața sindicală nu au primit încă o formă definitivă. Contează mai mult ceea ce s'a putut realiza dela 23 August 1944. Drumul ce mai avem de străbătut este încă destul de lung. Tot ceea ce se va înfăptui, va trebui și consolidat. Mișcarea sindicală va fi un organism sănătos și viguros numai atunci când fiecare muncitor va fi cât mai bine educat și cât mai bine pregătit. Ideea sindicală nu poate prinde și rodi decât acolo unde găsește un teren potrivit, un muncitor fizicește sănătos, cu spirit echilibrat, instruit temeinic în ale meseriei sale și cu un nivel cultural cât mai ridicat. Atât în munca individuală de toate zilele în fabrici sau în birouri, cât și în organizarea mișcării sindicale, muncitorul va trebui să fie perfect disciplinat. Lipsa de disciplină nu numai că slăbește forța de coeziune între membri și acțiunea în comun, dar poate paraliza și compromite întreaga mișcare sindicală.

Afară de mici excepții, totalitatea muncitorilor numai sacrificând din timpul lor liber, poate activa efectiv în viața sindicală. Considerând faptul, că muncitorul mai are obligațiuni de ordin familiar, cetățenesc și de altfel, este necesară o raționalizare în vederea unei cât mai bune întrebuințări a timpului de lucru în general și a timpului liber în special, așa fel să nu se producă neajunsuri ici sau colo.

Principiul care stă la temelia mișcării sindicale, este democrația. Am putea spune, că este un adevăr care nu mai are nevoie de nicio întregire lămuritoare și pe care îl înțelege orice muncitor, chiar și acel fără preocupări politice, care aude mai rar acest cuvânt.

Dacă ideea democratică a putut fi tradusă în fapt în viața publică a cetăților grecești din vechime, vedem totuși că din timpurile lui Pericle și până acum, cu toate că au fost mulți care au luptat în numele ei,

a avut de străbătut un drum destul de anevoios. Sunt puține popoare, la care ideea democratică a prins rădăcini mai adânci. Epoca următoare după încheierea păcii, va duce la o netezire a acestui drum, la o propagare și o înțelegere mai ușoară a acestei idei. La aceasta vor contribui în deaproape lipsurile și suferințele de tot felul, îndurate de omenire în timpul acestui războiu. Sufletele vor ieși mai purificate din războiu, cu toate că până acum aparențele nu prea confirmă aceasta.

Membrii sindicatelor noastre trebuie să înțeleagă, ce este adevărata democrație și să lupte numai în sensul cel bun al ei.

Cândva fostul președinte al Cehoslovaciei, Toma Masaryk, a spus, că „adevăratul democrat se naște“. A fi cu adevărat democrat înseamnă a avea un anumit fond sufleteș, care să-ți permită a activa sincer și cu elan în domeniul democrației. Din nefericire trebuie să constatăm, că astfel de democrați se găsesc prea puțin, ca să se poată impune singuri în viața publică a statelor. Dar nu-i mai puțin adevărat, că aceștia pot forma pe semenii lor în spiritul democrat cari, pot fi cu mult mai mulți la număr. Firesc ar fi ca cei dintâi să fie conducători, iar ceilalți conduși. De obicei realitatea este alta.

Mai de mult am auzit pe cel mai mare învățat al neamului, pe Nicolae Iorga, spunând că o luptă politică poate fi dusă cu credință nu însă cu fanatism, din care poate naște numai rău. Cele spuse atunci de N. Iorga s'au verificat mai târziu în politica europeană dinaintea acestui războiu.

În democrație trebuie să credem cu toată convingerea. Fără credință nu vom putea avea niciodată încredere în ceea ce vom întreprinde în numele ei și nu vom putea ajunge niciodată la capătul drumului pe care am pornit, deci nu vom putea realiza nimic din ceea ce ne-am propus.

Dar democrația este și o forță, căreia trebuie să i ne supunem. Numai în felul acesta fiecare dintre noi putem fi un vrednic și hotărît ostaș al acestei armate universale. Dela democrație învățăm și lucruri mari. Întâiu, ea ne învață să respectăm pe semenul nostru, pe aproapele nostru, după cum ne învață în același timp să ne respectăm pe noi înșine. Nu putem pretinde unui om să respecte pe semenul său atât timp cât nu știe să se respecte pe el însuși. Am mai putea spune, că adevărata democrație ajută mult la dezvoltarea civilizației. Există deci o strânsă legătură între una și alta.

Să aruncăm o privire asupra trecutului nostru apropiat. Din cine era și este alcătuit acest corp al funcționarilor particulari? Din tineri care ajunși la etatea să-și formeze o carieră, unii firi mai indepen-

dente, nu s'au gândit să ocupe posturi la Stat, mai sigure de altfel, ci să activeze în întreprinderi industriale și bancare, începând ca practicanți cu leafă modestă sau chiar neretribuțiți, hotărâți însă ca prin muncă cinstită și răbdare să urce cât mai multe din treptele ierarhiei. Cei din comerț se gândeau poate mai puțin la această ierarhie și priveau activitatea lor numai ca ceva trecător, ca pe un stagiul, în care să-și poată însuși cât mai multe cunoștințe profesionale din practica de toate zilele. Uneori poate se mai gândeau să strângă din economii și ceva fonduri, cu care apoi să lucreze pe cont propriu, adică din salariat să devină patron.

Este necesar să se insiste aici ceva mai mult asupra acestei categorii de funcționari particulari, adică a acelor care păstrează contactul direct cu clientela, cu marele public.

Profesiunea de vânzător, de bun vânzător, într-o casă de comerț este una din cele mai grele și se cer din partea celui care o practică multe însușiri. Cât de puțin cunoaște și apreciază clientul, de cele mai multe ori peste măsură de exigent, pe acest profesionist!... Nu se știe, că pe lângă atâtea calități cu care trebuie să fie înzestrat un bun vânzător: mare putere de muncă, cinste desăvârșită, răbdare, atențiune, memorie bună, cultură și maniere civilizate, mai este una de cea mai mare importanță: să fie psiholog, să-și cunoască bine clienții, de sigur mai ușor pe cei obișnuiți și mai greu pe cei întâmplători. Atât în ce privește această chestiune, cât și în aceea a mentalităților ce există în materie de vânzare în comerțul cu deamănuntul, adică vânzarea la prețuri fixe, care se practică în occident și vânzarea cu tocmeli interminabile, care se practică în orient, sunt atât de interesante și însemnate pentru viața economică, încât ele merită să fie tratate mai pe larg și din partea noastră. Un medic conștiincios, ca să trateze bine un pacient, trebuie mai întâiu să-l cunoască temeinic. Același lucru se poate spune și de un vânzător conștiincios, ca să servească bine un client, trebuie mai întâiu să-l cunoască mai deaproape. N'am rămas de loc surprins când am auzit în alte părți, în țară, făcându-se frumoase aprecieri de felul, cum este servită clientela în magazinele din Sibiu. În această privință orașul nostru avea întâietatea. Suntem siguri, că vremurile se vor schimba, viața economică se va reface și că această categorie de funcționari particulari se va bucura și în viitor de acest renume binemeritat. Indrăsnim să mergem chiar mai departe cu această comparație. Persoane de bunăcredință, care au avut prilej să călătorească în străinătate și de sigur să viziteze magazinele și să cum-

pere din ele, s'au putut convinge, că angajații acestora nu sunt mai bine pregătiți decât ai noștri. Ce a contribuit la creierea acestei bune reputații?

Un factor primordial este de sigur tradiția. Urmează apoi educația primită în familie și mediul, pregătirea teoretică și condițiunile de admitere ca practicanți în casele de comerț. Poate doar cu mici excepții, dar obișnuit nu se admiteau până acum în casele de comerț din Sibiu, practicanți cu mai puțin de 4 clase de liceu. Mai este de remarcat faptul, că de multe ori se angajau practicanți copii din familii înstărite și fără ca aceștia să fi fost mai puțin inteligenți și cu mai puține aptitudini de a învăța carte ca frații lor, cari au continuat studiile pentru a deveni liberi profesioniști. La fel și faptul, că acești începători nu erau puși la măturat, curățit etc., servicii pentru care erau angajate persoane anume.

O școală pe care am găsit-o bine organizată și folositoare, este cea pe care o au concetățenii Sași, cu durată de 3 ani, care funcționează seara, adică după încetarea activității în casele de comerț.

Cursurile ei se fac deci paralel cu practica menită să completeze și să armonizeze cunoștințele practicanților. Cu alte cuvinte viitorul funcționar are o pregătire teoretică de șapte clase de curs secundar. Astfel ne putem explica, cum un funcționar din comerțul sibiian poate scrie și pronunța corect un cuvânt străin sau să dea informațiuni exacte asupra provenienței unei mărfi. Consider acest fel de învățământ cu caracter profesional, ca cel mai indicat, singurul care poate duce la rezultate practice, bune. Aceste școli ar trebui generalizate, mai ales în centrele mai mari comerciale. Idealul ar fi ca statul să lase acest fel de școli pe seama inițiativei particulare și numai să le subvenționeze. Mai toate școlile profesionale din Belgia, țara socialismului și a democrației, funcționează în felul acesta. Odată cu normalizarea vieții economice s'ar putea iniția aici la Sibiu o astfel de școală sau chiar mai multe, de diferite grade. Bine organizate cu personal didactic recrutat cu anumite garanții numai din personalul întreprinderilor locale, cu regie cât mai restrânsă și cu taxe școlare mult reduse, aceste institute de cultură pot atrage elevi și din alte părți și da cele mai bune rezultate. Ele vor fi opera democrației sibiene. În orice caz aceste școli nu vor fi fabrici de diplome și de tineri pretențioși și comozi.

I. N. BRATU

(Va urma).

Modificarea unor articole din Legea Bancară

În Monitorul Oficial Nr. 155 din 8 Iulie 1946 (partea I-a pag. 7094) a apărut următorul:

Decret-lege

pentru suspendarea altelea art. 24, alin. 5 și modificarea dispozițiilor art. 36, alin. 2, art. 49 alin. 2, 5, 6 și ultimul din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, din 8 Mai 1934, cu modificările ulterioare.

Art. I. Dispozițiile alineatului 5 al art. 24 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă din 8 Mai 1934, cu modificările ulterioare, nu vor fi aplicate în cursul anului 1946.

Art. II. Dispozițiile art. 36 alin. 2 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă se modifică în sensul următor:

„Consiliul Superior Bancar poate aproba un plafon superior aceluia arătat în alineatul precedent, în cazurile în care apreciază că situația unora din instituțiile bancare permite”.

Art. III. Art. 49, alin. 2, 5, 6 și ultimul al legii pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, se modifică după cum urmează:

Alin. 2. „Cotizațiile nu vor putea fi mai mari de 2,5 la mie din capitalul social subscris pentru băncile mici și 5 la mie din capitalul social subscris pentru băncile mijlocii și mari”.

Alin. 5. „Taxele pentru cereri de autorizări de înființări a unei societăți bancare nu vor putea depăși 5 la mie din capitalul social subscris”.

Alin. 6. „Taxele pentru cereri de autorizări de fuziuni, modificări de statute, înființări de sucursale, de exercitarea operațiilor speciale, precum și orice alte cereri care necesită autorizarea Consiliului Superior Bancar, nu vor putea depăși 0,5 la mie din capitalul social subscris pentru băncile mici și 1 la mie din capitalul social subscris pentru băncile mijlocii și mari”.

Alin. ultim. Se abrogă.

Art. IV. Orice dispoziții contrarii prezentei legi se abrogă.

În legătură cu cele de mai sus adăugăm:

— ad. I. Art. 24 alin. 5 din Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă din 8 Mai 1934, prevedea procentul maxim de cheltuteli ce poate face o bancă într'un an, în raport cu totalul plasamentelor ei.

În cursul anului 1946 aceste cheltuteli nu mai sunt limitate la un anumit procent. De altfel amintim, că și pentru anul 1945 acest plafon a fost suspendat, prin Legea Nr. 231, publicată în Monitorul Oficial Nr. 75 din 31 Martie 1945.

— ad. II. Dispozițiile art. 36 alin. 1 din Legea bancară fixează plafonul maxim al obligațiilor de orice fel, pe care o bancă le poate contracta, la 24 ori valoarea capitalului social plus rezervele.

Alineatul 2 al Art. 36 prevedea, că acest plafon putea fi urcat la de 30 ori valoarea capitalului plus rezervele cu aprobarea specială a Consiliului Superior Bancar.

Prin Decretul-lege din 8 VII 1946 Consiliul Superior Bancar poate aproba decât orice plafon pentru totalul angajamentelor ce poate contracta o bancă.

Ca urmare băncile noastre, ale căror obligațiunile (angajamente) de orice fel, or depăși plafonul de 24 ori valoarea capitalului social plus rezervele, pot înainta cerere Consiliului Superior Bancar să le aprobe un plafon mai urcat.

— ad. III. Art. 49 prevede la alin. 2 cotizațiile anuale ce trebuie să plătească băncile la Consiliul Superior Bancar.

Alin. 5 se referă la taxele pentru cereri de autorizări de înființări, iar alin. 6 la taxele pentru autorizări de fuziuni, modificări de statute, înființări de sucursale, etc.

Alin. ultim al Art. 49 avea următorul text: „Cotele maxime ale cotizațiilor și taxelor prevăzute la acest articol vor putea fi mărite de Consiliul Superior Bancar până la împărțitul acestor sume”.

În urma fixării unor noi cote mai urcate, după cum s'a arătat mai sus, alin. ultim al Art. 49 a fost abrogat.